

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU
ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM
ZUT W SZCZECINIE**

GRUDZIEŃ, 2015

Roczne Sprawozdanie z Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w roku akademickim 2014/2015 opracowano na podstawie Zarządzenia nr 30 Rektora ZUT z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości w siedmiu obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

Podstawy prawne

- Uchwała nr 59 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Nr 29 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu uczelnianej i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia
- Zarządzenie Nr 30 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości o obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie
- Uchwała nr 47 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 28 października 2013 r. w sprawie wprowadzenia Polityki kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Do sprawozdania załączono:

- sprawozdanie z oceny efektów kształcenia

W roku akademickim 2014/2015 Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK) prowadziła działania doskonalące jakość procesu kształcenia, które wynikają zarówno z przepisów ogólnopolskich, uczelnianych oraz wydziałowych. Kontynuowane były prace realizujące postanowienia Zarządzenia nr 30 Rektora ZUT z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości o obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie oraz Uchwały nr 47 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 28 października 2013 r. w sprawie wprowadzenia Polityki kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

W związku z wdrażaniem w roku 2014/2015 nowego systemu informatycznego Uczelnia-XP prace na opracowywaniem nowych lub usprawnianiem istniejących procedur wydziałowych były wstrzymane. Prace te zostaną podjęte po pełnym wdrożeniu tych modułów systemu Uczelnia-XP które mają bezpośredni związek z procesem kształcenia. Prowadzone na wydziale były natomiast działania związane z oceną działań w poszczególnych obszarach systemu jakości kształcenia. Komisja także poddała analizie sprawozdanie z realizacji związanych z jakością kształcenia zadań Strategii Rozwoju Wydziału Elektrycznego oraz roczne sprawozdanie pełnomocnika dziekana ds. aktywizacji społecznej studentów i pełnomocnika ds. wymiany zagranicznej.

Obszar O-I: Monitorowanie realizacji standardów kształcenia

O-I-1: Wydziałowa procedura dokumentowania i oceny osiągniętych efektów kształcenia w przedmiocie

Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia przypomniła nauczycielom akademickim wydziału o konieczności takiego sformułowania tematów egzaminów i zaliczeń aby możliwe było na podstawie odpowiedzi studentów ocenienie stopnia uzyskania przez nich efektów kształcenia przypisanych do tych przedmiotów. Problem gromadzenia i przechowywania tej dokumentacji zostanie uregulowany odpowiednim zarządzeniem Rektora ZUT które zostanie wydane w najbliższym czasie.

O-I-2: Wydziałowa procedura oceny efektów kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych

W ramach obszaru, WKJK przeprowadziła analizę i ocenę dokumentacji osiągnięcia efektów kształcenia na podstawie:

- wyników sesji
- wyników „Ankiety Uczelni”
- procesu dyplomowania
- przeprowadzonych hospitacji
- wyników „Ankiety studenta/doktoranta”
- oceny realizacji efektów praktyk

Trudności i ich przyczyny w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia analizowane były na spotkaniach WKJK. Ponadto przeprowadzona została ocena efektów kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na spotkaniach Rady Przemysłowo-Programowej oraz na spotkaniu Dziekana z najlepszymi studentami wydziału. Przeprowadzono dyskusje na temat uczenia poprzez case study i przeanalizowano możliwości i formy ewentualnego wsparcia procesu dydaktycznego przez RPP. Wnioski wynikające z podjętych działań zostały przedstawione w sprawozdaniu z oceny efektów kształcenia, które w październiku br. zostało zatwierdzone przez Radę Wydziału Elektrycznego

O-I-3: Wydziałowa procedura okresowych przeglądów programów studiów

O-I-4: Wydziałowa procedura zgłaszania uwag i zmian do programu studiów i programu kształcenia

W roku akademickim 2014/2015 na podstawie wytycznych Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. dokonano zmian w programach kształcenia wszystkich kierunków studiów prowadzonych na wydziale. Jednocześnie Wydziałowe Komisje Programowe przeprowadziły przegląd programów studiów pod kątem udoskonalenia ich struktury. Wykorzystano wnioski z przeprowadzonych ankiet, dyskusji przeprowadzonych na posiedzeniach Rady Programowo-Przemysłowej Wydziału oraz sugestii nauczycieli akademickich stanowiących obsadę kadrową poszczególnych kierunków studiów oraz nauczycieli odpowiedzialnych za poszczególne przedmioty,. Propozycje tych zmian zostały zaakceptowane przez Wydziałowe Komisje Programowe i zatwierdzone przez Radę Wydziału.

Po przeprowadzonej analizie procesu rekrutacyjnego na przestrzeni ostatnich lat, stwierdzono trwały i znaczący spadek zainteresowania kierunkiem elektronika i telekomunikacja. W związku z tym podjęto decyzję o zniesieniu drugiego stopnia tego kierunku. Celem zachowania odpowiednio szerokiej oferty dydaktycznej Wydziału postanowiono także rozszerzyć kształcenie na kierunku Teleinformatyka, poprzez uruchomienie studiów drugiego stopnia.

Obszar O-II: Ocena i analiza procesu nauczania

O-II-1: Wydziałowa procedura planowania i organizacji roku akademickiego oraz semestru

Organizacja roku akademickiego i planowanie zajęć wynika z obowiązujących wewnętrznych przepisów prawnych (Komunikat nr 11 Rektora ZUT z dnia 26.03.2014r.). Proces ten odbywa się na podstawie wieloletnich doświadczeń i zasad działania i jest zgodny z obowiązującymi normami. W wyniku przeprowadzonej analizy ankiet postanowiono przyjrzeć się dokładniej problemowi planowania zajęć i podjąć odpowiednie środki celem zoptymalizowania tych planów.

O-II-2: Wydziałowa procedura bieżącej kontroli zajęć i zadań dydaktycznych

W ramach tego obszaru systemu doskonalenia jakości kształcenia przeprowadzono:

- hospitację zajęć (Zarządzenie nr 70 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2010 r.)
- ankietyzację studentów/doktorantów (Zarządzenie nr 69 Rektora ZUT z dnia 18 grudnia 2014r.)

Decyzją dziekana hospitowano zajęcia dydaktyczne:

- A. nauczycieli akademickich zatrudnionych po raz pierwszy w WE ZUT – w trakcie pierwszego roku ich pracy,
- B. nauczycieli akademickich prowadzących po raz pierwszy wykłady,

Kierownicy jednostek organizacyjnych Wydziału zapoznali się z wynikami ankiet podległych sobie nauczycieli akademickich oraz przygotowali sprawozdania z wyników ankietyzacji, dokonując oceny i planując działania zapobiegawczo korygujące. Zostały przeprowadzone spotkania z dziekanem osób, których wyniki ankiet budziły najwięcej kontrowersji. Kierownicy jednostek organizacyjnych wydziału podjęli działania mające na celu wyeliminowania przyczyny sporadycznego pojawiania się w ankietach niskich ocen.

O-II-3: Wydziałowa procedura planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej dla danego semestru/roku akademickiego

Działania Wydziału Elektrycznego w zakresie planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej odbywają się zgodnie z Regulaminem studiów i przebiegają prawidłowo.

O-II-4: Wydziałowa procedura realizacji i rozliczenia praktyki programowej

W zakresie powyższej procedury, obowiązuje opracowana w roku akademickim 2012/2013 Wydziałowa Księga Praktyk.

Na wydziale działa Pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich, który odpowiedzialny jest m.in. za aktywizację procesu pozyskiwania miejsc praktyk i staży. Wszystkie działania związane z procesem realizacji praktyk programowych regulują akty prawne:

- Uchwała nr 35 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2015r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów wyższych w ZUT;
- Zarządzenie nr 169 Rektora ZUT z dnia 20 listopada 2009r. w sprawie zasad realizowania praktyk zawodowych studentów ZUT.

W roku akademickim 2014/2015 kontynuowano wprowadzoną w roku poprzednim procedurę zgłaszania propozycji praktyk oraz staży przez firmy zewnętrzne. Wykorzystywany jest w tym celu formularz, w którym potencjalni "praktykodawcy" określają na jakim stanowisku będzie realizowana praktyka, ile jest miejsc (ilu studentów może realizować praktykę w danym roku), czas trwania

praktyki, proponowana data rozpoczęcia praktyki oraz czy przewidziane jest wynagrodzenie dla praktykanta. Jednocześnie firma może określić wymagania wstępne dla praktykanta (kierunek studiów, znajomość języków obcych, uprawnienia, certyfikaty itd.). Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia bardzo wysoko ocenia nową procedurę organizacji na wydziale praktyk programowych a zwłaszcza związany z nią bliższy kontakt przyszłych pracodawców ze studentami wydziału.

O-II-5: Wydziałowa procedura przebiegu procesu dyplomowania

W ramach tego obszaru przeprowadzono analizę procesu dyplomowania.

Zasady procesu dyplomowania na Wydziale Elektrycznym ZUT w Szczecinie reguluje Uchwała RWE z dnia 7 lutego 2013r. Zgodnie z nią od kilku lat przewodniczący Komisji Egzaminu Dyplomowego wypełnia specjalną ankietę w której ocenia zgodność tematyki i zakresu pracy dyplomowej z kierunkiem studiów oraz z zainteresowaniami naukowymi i działalnością dydaktyczną opiekuna pracy dyplomowej, a także charakter samej pracy. Porównując wyniki tych ankiet w kilku ostatnich lat można wyraźnie zaobserwować ich pozytywny wpływ na jakość prac dyplomowych. Dokładne dane zawiera załączone sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia.

O-II-6: Wydziałowa procedura planowania terminów konsultacji studentów z nauczycielami

Terminy konsultacji ustalane są na poziomie jednostek organizacyjnych i podawane są do wiadomości studentom na początku każdego semestru na tablicach ogłoszeń. Realizacja tej procedury nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Obszar O-III: Ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych

O-III-3: Wydziałowa procedura badania i oceny bazy laboratoryjnej oraz materialnej do realizacji dydaktyki

Ocena bazy laboratoryjnej i materialnej do realizacji dydaktyki odbywa się na poziomie zarówno na poziomie wydziału jak i jego jednostek organizacyjnych. W roku akademickim 2014/2015 baza laboratoryjna związana z dydaktyką – pomimo bardzo ograniczonych środków finansowych jakimi dysponował wydział – była sukcesywnie unowocześniana.

O-III-4: Wydziałowa procedura doboru kadry dydaktycznej do realizacji zajęć

Obsada zajęć dokonywana jest w sposób zapewniający w miarę możliwości równomierne obciążenie nauczycieli, przy uwzględnieniu ich kwalifikacji, zgodnie z Zarządzeniem nr 40 Rektora ZUT z dnia 23 lipca 2015r. Realizacja tej procedury nie budzi zastrzeżeń WKJK.

O-III-6: Wydziałowa procedura wyboru przedmiotów obieralnych

Proces wyboru przedmiotów obieralnych odbywa przy pomocy programu SIWE. System ten pozwala na bieżący monitoring i aktualizację systemu. Zasady ujęte zostały w Uchwale RWE z dnia 7 lutego 2013r., która opisuje kryteria przyjęcia studenta na przedmiot obieralny. Realizacja tej procedury nie budzi zastrzeżeń WKJK.

O-III-7: Wydziałowa procedura wyboru specjalności

Proces wyboru specjalności odbywa przy pomocy programu SIWE. Informatyczny system pozwala na bieżący monitoring i aktualizację systemu. Obowiązuje Uchwała RWE z dnia 7 lutego 2013 r., która opisuje kryteria przyjęcia studenta na specjalność. Realizacja tej procedury nie budzi zastrzeżeń WKJK.

O-III-8: Wydziałowa procedura przygotowania indywidualnego planu studiów i programu kształcenia

W roku akademickim 2014/2015 żaden ze studentów nie korzystał z indywidualnego planu studiów i programu kształcenia.

O-III-9: Wydziałowa procedura przygotowania indywidualnej organizacji toku studiów

W roku akademickim 2014/2015 czterech studentów korzystało z indywidualnej organizacji toku studiów, którą reguluje Regulamin studiów. Zasady studiowania na Wydziale Elektrycznym według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia nie budzą zastrzeżeń WKJK.

Obszar O-IV: Ocena warunków socjalnych oferowanych studentom

O-IV-1: Wydziałowa procedura wdrażania działań na rzecz pomocy socjalnej, naukowej i dydaktycznej studentom w procesie kształcenia

Na wydziale prowadzone są różnorakie działania na rzecz pomocy socjalnej, naukowej i dydaktycznej studentów. Ze środków wydziałowych finansowany jest udział studenckich kół naukowych w konferencjach i warsztatach. Dziekan dofinansowuje wykonywanie prac dyplomowych o szczególnie nowoczesnej i atrakcyjnej tematyce. W roku 2014/2015 kierunki automatyka i robotyki oraz teleinformatyka objęte były programem kierunków zamawianych i w związku z tym część najlepszych studentów tych kierunków otrzymywała stypendia. Ze środków przyznanych na realizację programu kierunków zamawianych finansowane były także prace dyplomowe wyróżnione w ramach konkursu oraz wyjazdy studentów do zakładów pracy i na specjalistyczne targi w kraju i zagranicą. Dofinansowywane są pobyty podczas praktyk poza miejscem zamieszkania oraz wynagrodzenia dla stażystów podczas 3 miesięcznych staży w zakładach pracy.

W ramach powyższego obszaru podejmowane są działania zgodne z obowiązującym w tym zakresie Regulaminem przyznawania pomocy materialnej. Realizacja tej procedury nie budzi zastrzeżeń WKJK.

Obszar O-V: Ocena dostępności informacji na temat realizacji kształcenia

O-V-1: Wydziałowa procedura udostępniania informacji o procesie kształcenia

Wszystkie informacje dotyczące szeroko rozumianej jakości kształcenia i studiowania na Wydziale udostępniane są za pośrednictwem stron internetowych wydziału, Systemu Informatycznego SIWE, SMS-ów oraz tablic ogłoszeń. System Intranetowy Wydziału Elektrycznego (SIWE) jest autorskim systemem informatycznym wspierającym proces kształcenia, poprawiający jakość i organizację kształcenia; dzięki gromadzonym oraz przetwarzanym w systemie danym, możliwe jest bieżące monitorowanie całego procesu dydaktycznego i wdrażanie procedur związanych z poprawą jakości kształcenia.

Wszystkie ww. źródła informacji są na bieżąco monitorowane i uaktualniane. Rok akademicki 2014/2015 jest jednak wyjątkowy ze względu na wdrażanie nowego kompleksowego systemu informatycznego Uczelnia-XP i zastępowaniem przez ten system większości funkcjonalności systemu SIWE. W trakcie trwania roku 2014/2015 dokonano szeregu modyfikacji funkcjonalności systemu Uczelnia-XP i dopiero w kolejnych latach można będzie ocenić skuteczność nowych rozwiązań związanych z poszczególnymi obszarami systemu zapewniania jakości kształcenia.

O-V-2: Wydziałowa procedura wewnętrznego obiegu informacji na wydziale

Z procedurą obiegu informacji wiąże się problem informowania otoczenia wydziału o kierunkach studiów prowadzonych przez wydział i o warunkach studiowania. Podobnie jak w latach

poprzednich przeprowadzono zatem wśród studentów pierwszego semestru ankietę, której celem było zoptymalizowanie form promocji wydziału wśród młodzieży będącej potencjalnymi kandydatami na studia. Wyniki ankiety wskazują przede wszystkim na dominujące znaczenie Internetu, jako źródła informacji o studiach oraz na konieczność zwiększenia audiowizualnej atrakcyjności stron wydziałowych.

Obszar O-VI: Ocena mobilności studentów i nauczycieli akademickich

Współpraca dydaktyczna z zagranicą to w roku akademickim 2014/2015 głównie działalność w ramach programu Erasmus Plus. Był to pierwszy rok obowiązywania tego programu. Zrealizowano następujące, bieżące zadania: zawarto kolejne umowy o współpracy (cztery), uaktualniono ofertę kursów w języku angielskim oraz zakładkę w języku angielskim dla studentów zagranicznych.

Erasmus Plus to także współpraca edukacyjna z krajami trzecimi (tzw. projekty KA107). W poprzednim roku akademickim, Pełnomocnik zaangażowany był w przygotowanie wniosku dotyczącego mobilności edukacyjnej z Gruzją (trzy szkoły wyższe) i Ukrainą (jedna szkoła wyższa). Wniosek uzyskał finansowanie i w roku akademickim 2015/2016 spodziewamy się pierwszych wymian studenckich i pracowniczych.

W roku 2014/2015 odbyły się 4 spotkania Uczelnianej Rady Erasmusa. Głównym przedmiotem dyskusji Pełnomocników Dziekana były zasady finansowania wyjazdów w programie, nowe zasady kwalifikacji studentów i pracowników do wyjazdów oraz bieżące problemy ze studentami przyjeżdżającymi.

O-VI-1: Wydziałowa procedura obsługi wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych studentów i pracowników wydziału w ramach programu Erasmus

W poprzednim roku akademickim, w ramach programu wyjechało 14 studentów i 2 pracowników, natomiast liczby przyjętych osób to odpowiednio: 17 i 2. Przeprowadzone zostały także cztery nabory wniosków na wyjazdy w roku 2015/2016: dla studentów – na studia i praktyki, dla nauczycieli – pobyty dydaktyczne, dla pracowników – na pobyty szkoleniowe

O-VI-2: Wydziałowa procedura realizacji kształcenia w ramach programów zagranicznych i krajowych

Bieżące działania oparte są na opracowanych w roku akademickim 2013/2014 procedurach, które bazują na następujących aktach prawnych:

- Zarządzenie nr 38 Rektora ZUT z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie wyjazdów studentów i uczestników studiów doktoranckich w celu odbycia części studiów w uczelniach zagranicznych;
- Zarządzenie nr 39 Rektora ZUT z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie podejmowania i odbywania części studiów w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie przez studentów i uczestników studiów doktoranckich uczelni zagranicznych.

Działania prowadzone na Wydziale w ramach omawianych obszarów systemu zapewniania jakości kształcenia koordynuje Pełnomocnik dziekana ds. współpracy dydaktycznej z zagranicą. Studenci informowani są na bieżąco o możliwościach wyjazdu: poprzez stronę internetową, ogłoszenia wywieszane na tablicach oraz podczas spotkań z pełnomocnikiem. W celu zwiększenia liczby studentów przyjeżdżających na studia częściowe z zagranicy, na stronie internetowej wydziału stworzona została zakładka zawierająca informacje dla osób zainteresowanych pobytem na wydziale w ramach Erasmusa. Zamieszczane są także relacje studentów z pobytu zagranicznego. Analiza sprawozdania Pełnomocnika dziekana ds. współpracy zagranicznej pokazuje, że podejmowane działania przynoszą zakładane efekty.

Obszar O-VII: Analiza opinii studentów i absolwentów Uczelni o jakości kształcenia oraz opinii pracodawców o absolwentach

O-VII-1: Wydziałowa procedura badania rynku pracy w obszarze zgodnym z kierunkami studiów prowadzonych na wydziale

Problem zapewnienia zgodności kierunków studiów z oczekiwaniami rynku pracy był dokładnie analizowany na spotkaniach Rady Programowo – Przemysłowej. Z dyskusji tych wynika, że zmiany oferty dydaktycznej, tzn. programów kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział a zwłaszcza uruchomienie kierunku Teleinformatyka są prowadzone we właściwym kierunku i odpowiadają tendencjom gospodarczym regionu Zachodniopomorskiego.

Mając także na uwadze potrzebę doskonalenia jakości kształcenia, Wydział na bieżąco podejmuje działania i decyzje w zakresie doskonalenia zarządzania procesami i dostosowania ich do zmian w europejskim szkolnictwie wyższym.

W roku 2015/16 zostaną podjęte działania mające na celu skoordynowania wydziałowych procedur zapewniania jakości kształcenia z funkcjonalnościami jakie będzie posiadać system informatyczny Uczelnia-XP.

Przewodniczący

Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia

dr inż. Bogdan Broel-Plater